

mit principielle Standpunkt maatte ønske en ganske anden Ordning af hele vort Bank- og Sparekassevæsen end den, der her tilstræbes. Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) fremhævede, at der var adskillige, der ønskede at faa denne Sag henlagt under Statens Ledelse, og til dem hører jeg. Jeg vedkender mig det ærligt, at jeg fremdeles tror, vort Bank- og Sparekassevæsen burde dirigeres af Statsmyndigheden. Desværre har Rigsdagen ved den Lov, der blev vedtaget i 1907 angaaende Nationalbankens fortsatte Ret til at udstede Pengesedler, umuliggjort, at vi paa nærværende Tid med Nytte kan forhandle om dette Forhold. Jeg betragtede det som en Lykke, at Nationalbankens Oktroj af 1818, der var givet for 90 Aar, udløb, men megen Glæde fik vi ikke deraf, vi, der er Tilhængere af Oprettelsen af en Statsbank, der udnytter Seddeludstedelsen, thi Rigsdagen vedtog med alle Stemmer imod Socialdemokratiets endnu i 30 Aar at bortgive dette Privilegium til Nationalbankens Aktionærer. Jeg beklager dette.

Vi har en Statsbank, Kongeriget Danmarks Hypotekbank, som jeg maaske i denne Forbindelse maa gøre et Par Bemærkninger om. Jeg har i den senere Tid hørt Røster om, at Rigsdagen burde ophæve denne Bank, og jeg vil dertil sige, at skal Banken fortsætte paa samme Maade som hidtil, med andre Ord ingenting udrette, bør den selvfølgelig ophæves. Sandheden om Kongeriget Danmarks Hypotekbank kender vi. Af den Beretning, som de af Rigsdagens valgte Revisorer har afgivet til Tinget, fremgaar det, at den ingenting har bestilt. Banken har tre Hovedopgaver. For det første skal den ved Erhvervelse af Obligationer, udstedte af danske Kreditforeninger, bidrage til Omsætningen paa en for vort Pengevæsen gavnlig Maade, men saadanne Obligationer har den ikke erhvervet. Den har endvidere til Opgave at erhverve Obligationer, udstedte af den ifølge Lov Nr. 100 af 15. Maj 1903 oprettede Tiendebank, men det har den heller ikke gjort. Endelig har den for det tredje den Opgave at erhverve Obligationer med Pant i Jordlodder for Landarbejdere, men ogsaa om dette tredje Punkt hedder det i den af Revisorerne afgivne Beretning, at af saadanne Obligationer har man ingen erhvervet. Altsaa, det Arbejde Banken skulde udføre, er ikke blevet gjort. Den har formodentlig ikke kunnet gøre det under de foreliggende Forhold, og hverken Revisorerne eller andre finder Anledning til ud fra dette at foreslaa Rigsdagen en

Reform med Hensyn til denne Bank. Jeg mener imidlertid, at kan denne Bank ikke udfolde en Virksomhed til øjensynlig Nytte for Samfundet, bør den ophæves. Foreløbig gør den ikke anden Nytte end at give visse Personer nogle Gratialer en Gang imellem for et Arbejde, som hverken koster dem Tid eller Ulejlighed, idet det bestaar i at skrive sit Navn en Gang imellem i en Protokol. Her, hvor vi taler om Bankvæsen, har jeg ment at være berettiget til at gøre disse Bemærkninger, idet jeg henstiller til Overvejelse, om vi ikke i den nærmest kommende Tid bør drøfte denne Sag, enten at give Kongeriget Danmarks Hypotekbank et andet Grundlag at virke paa eller at ophæve Banken.

Jeg skal da gaa over til at omtale det foreliggende Lovforslag, og jeg maa her give det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) Ret i, at naar man sammenligner det af Landstinget vedtagne Lovforslag med det af Kommissionen udarbejdede, er der i Landstinget ikke alene sket formelle, men ogsaa i høj Grad reelle Ændringer i Lovforslagets Indhold. Den højtærede Handelsminister nævnedes kun de tre Ting, som for ham var afgørende for Bedømmelsen af, hvorvidt det her foreliggende Lovforslag var bedre eller daarligere end det af Ministeren forelagte, nemlig at Banker kan oprettes med en mindre Aktiekapital end de af Kommissionen foreslaaede 200,000 Kr., endvidere at Bestemmelsen om Oprettelse af et Renteraad var strøget, og for det tredje at Sikringsbestemmelserne vedrørende Forholdet mellem Bankens Kapital, det vil sige Tilgodehavende og Reservefond, og Gældsforpligtelser var forringet. Men disse tre Punkter er ikke de eneste, Landstinget har rørt ved. Der er i det af Landstinget vedtagne Lovforslag blevet optaget en efter min Mening meget væsentlig Bestemmelse, der gaar ud paa, hvad ogsaa det ærede Medlem fra Bjerre omtalte, at den Sammenblanding af forskellige Hverd, som har affødt meget ondartede Tilstande i vort Land — hvad den store Bankkatastrofe og meget andet har vist —, fremdeles bliver tilladt i Fremtiden. Overfor dette maa jeg absolut protestere. Indenfor Sparekasse- og Bankkommissionen stillede jeg sammen med det ærede Medlem fra Saksøbing (Rørdam) et Ændringsforslag om, at Personer, der sidder som Direktører i store Bankforetagender, ikke samtidig maa indtage en ledende Stilling indenfor økonomiske Virksomheder, der finansieres af den Bank, med hvis Ledelse de har at gøre. Det vandt ikke den Tilslut-